

Käyttöturvallisuustiedote

Tekijänoikeuden haltija vuonna 2017, 3M Company Kaikki oikeudet pidätetään. Tämän tiedon kopioiminen ja/tai lataaminen on sallittua ainoastaan 3M tuotteiden käyttämistä varten, mikäli (1) tiedot on kopioitu kokonaisuudessaan ja muuttumattomina, ellei 3M, ole antanut etukäteistä kirjallista suostumustaan muuhun, ja (2) kopiota tai alkuperäistä tietoa ei myydä edelleen tai muutoin levitetä ansiotarkoituksessa.

Tiedotenumero:	16-5643-8	Versio:	3.00
Tarkistettu:	02/02/2017	Edellinen päiväys:	22/02/2013
Kuljetustietojen versio:	1.00 (22/02/2013)		

Käyttöturvallisuustiedote on laadittu REACH-asetuksen (EY) N:o 1907/2006 liitteen II mukaisesti.

AINEEN/VALMISTEEN JA YHTIÖN/YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT (Kit)

1.1 Tuotetunniste

31644, 31745 3M ESPE IMPREGUM PENTA/ PENTA L DUOSOFT REFILL

Tuotekoodi

70-2011-2485-9   70-2011-2486-7

7000054978   7000054977

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Tunnistetut käytöt

Hammashoitotuote.

Käyttörajoitukset

Vain hammashuollon ammattikäyttö.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Yritys: Suomen 3M Oy, PL 600 (Keilaranta 6), 02151 Espoo, Y-tunnus: 0200814-5
Puhelin/Fax: Puhelin: (09) 525 21, Telefax: (09) 512 2944
Sähköposti: www.3M.fi/yhteydenotto
Kotisivu: www.3M.fi

1.4 Häät puhelinnumero

MYRKYTYSTIETOKESKUS: (09) 471 977 (suora), (09) 4711 (vaihde)

Tämä tuote on moniosainen tuote (Kit). Jokaiselle osalle on laadittu oma käyttöturvallisuustiedote. Huom! Säilytä osien käyttöturvallisuustiedotteet yhdessä, älä erota niitä toisistaan. Tähän tuotteeseen liittyvät seuraavat käyttöturvallisuustiedotteet:

16-5547-1, 16-5550-5

KULJETUSTIEDOT (Kit)

70-2011-2485-9, 70-2011-2486-7

Ei ole VAK/ADR/RID:n alainen kuljetus

P501 Hävitä sisältö/pakkaus soveltuvien kunnallisten/kansallisten/kansainvälisten säädösten mukaisesti.

Lisäykset, poistot ja muutokset edelliseen versioon:

Kohta 1: Kauppanimi; tieto muutettu.
Kohta 01: SAP-tuotekoodi; tieto lisätty.
Kohta 1: Käyttörajoitukset - sisältö; tieto lisätty.
Kohta 2.2: Varoitusmerkki (piktogrammi); tieto poistettu.
Kohta 2: Viittaus H-lausekkeisiin; tieto lisätty.
Kohta 2.2: CLP-luokitus; tieto lisätty.
Kohta 2.2: CLP-luokitus - ympäristövaaraa osoittvat lausekkeet; tieto lisätty.
Kohta 02: Etiketitiedot (CLP - MDD); tieto lisätty.
Kohta 2.2.: CLP-turvalausekkeet - Jätteiden käsittely; tieto lisätty.
Kohta 2.2.: CLP-turvalausekkeet - Ennaltaehkäisy; tieto lisätty.
Kohta 2.2.: CLP-turvalausekkeet - Pelastustoimenpiteet; tieto lisätty.
Kohta 2.2.: Varoitusmerkit; tieto lisätty.
Kohta 2.2.: Huomiosana; tieto lisätty.
Kohta 15: Varoitusmerkin tiedot tieto poistettu.

Käyttöturvallisuustiedote

Tekijänoikeuden haltija vuonna 2017, 3M Company Kaikki oikeudet pidätetään. Tämän tiedon kopioiminen ja/tai lataaminen on sallittua ainoastaan 3M tuotteiden käyttämistä varten, mikäli (1) tiedot on kopioitu kokonaisuudessaan ja muuttumattomina, ellei 3M, ole antanut etukäiteistä kirjallista suostumustaan muuhun, ja (2) kopiota tai alkuperäistä tietoa ei myydä edelleen tai muutoin levitetä ansiotarkoituksessa.

Tiedotenumero:	16-5550-5	Versio:	3.00
Tarkistettu:	02/02/2017	Edellinen päiväys:	22/02/2013
Kuljetustietojen versio:	1.00 (22/02/2013)		

Käyttöturvallisuustiedote on laadittu REACH-asetuksen (EY) N:o 1907/2006 liitteen II mukaisesti.

KOHTA 1. AINEEN/SEOKSEN JA YHTIÖN/YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1 Tuotetunniste

3M ESPE IMPREGUM PENTA/IMPREGUM PENTA MB/IMPREGUM PENTA L DUOSOFT/ IMPREGUM PENTA SOFT LB CATALYST

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Tunnistetut käytöt

Hammashoitotuote.
Jäljennösaine.

Käyttörajoitukset

Vain hammashuollon ammattikäyttö.

Käyttökohde: Terveystieteiden ammattikäyttö.

Toimialaluokitus (TOL): 862.

Käyttötarkoituskoodi (KT): 41.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Yritys: Suomen 3M Oy, PL 600 (Keilaranta 6), 02151 Espoo, Y-tunnus: 0200814-5
Puhelin/Fax: Puhelin: (09) 525 21, Telefax: (09) 512 2944
Sähköposti: www.3M.fi/yhteydenotto
Kotisivu: www.3M.fi

1.4 Häät puhelinnumero

MYRKYTYSTIETOKESKUS: (09) 471 977 (suora), (09) 4711 (vaihe)

KOHTA 2. VAARAN YKSILÖINTI

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

CLP-asetus (EY) 1272/2008

Tämä tuote on vaatimukset täyttävä (CE) terveydenhuollon laite tai tarvike direktiivin 93/42/ETY(MDD) mukaisesti. CLP-asetusta (EY) 1272/2008 ei sovelleta asetuksen artiklassa 1(5) mainittuihin lääkinnällisiin laitteisiin, jotka ovat invasiivisia tai joita käytetään suorassa kosketuksessa ihmiskehon kanssa. Vaikka ei sovelleta, ohessa CLP-asetuksen mukaiset luokitus- ja merkintätiedot, mikäli ne ovat luokituskriteerien perusteella määritettävissä.

3M ESPE IMPREGUM PENTA/IMPREGUM PENTA MB/IMPREGUM PENTA L DUOSOFT/ IMPREGUM PENTA SOFT LB CATALYST**Luokitus:**

Silmä ärsyttävä, vaarakategoria 2; H319.

Ihon herkistyminen, vaarakategoria 1B; H317.

H-lausekkeet aukikirjoitettuina ovat kohdassa 16.

2.2 Merkinnät**CLP-asetus (EY) 1272/2008****Huomiosana**

Varoitus.

Symbolit:

GHS07 (Huutomerkki)

GHS-varoitukset**Aineosa(t)**Aineosa
SulfoniumsuolaCAS-nro
72140-65-9p-%
15 - 30**Vaaralausekkeet:**H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H317 Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.**Turvalausekkeet****Ennaltaehkäisy:**

P280E Käytä suojakäsineitä.

Pelastustoimenpiteet:P305 + P351 + P338 JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan.
Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.
P333 + P313 Jos ilmenee ihoärsytystä tai ihottumaa: Hakeudu lääkäriin.**Lisätietoja**

Vaaralauseketta H372 ei sovelleta. Materiaali on pasta, jolloin altistumista hengitysteitse ei ole odotettavissa

2.3 Muut vaarat

Tämä käyttöturvallisuustiedote sisältää tietoa tuotteen mahdollisista terveys- ja ympäristöriskeistä sekä turvallisesta käytöstä.

KOHTA 3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

Aineosa	CAS-nro	EY-nro	p-%	Luokitus
Sitruunahappoesteri	77-90-7	201-067-0	35 - 50	Aineella ei ole vaaraluokitusta.
Silanoitu piidioksidi	68909-20-6	272-697-1	20 - 30	Aineella ei ole vaaraluokitusta.
Sulfoniumsuola	72140-65-9	276-380-9	15 - 30	Acute Tox. 4, H302; Eye Irrit. 2, H319; Skin Sens. 1B, H317

3M ESPE IMPREGUM PENTA/IMPREGUM PENTA MB/IMPREGUM PENTA L DUOSOFT/ IMPREGUM PENTA SOFT LB CATALYST

				(Itseluokiteltu)
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	68855-54-9	272-489-0	10 - 20	STOT RE 1, H372 (Itseluokiteltu)
Polyetyleenipolypropyleeniglykoli	9003-11-6		1 - 5	Aineella ei ole vaaraluokitusta.

H-lausekkeet aukikirjoitettuina ovat kohdassa 16.

Aineosien työhygieeniset raja-arvot ovat kohdassa 8 ja aineosien PBT- tai vPvB-arvioinnit ovat kohdassa 12.

KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus****Hengitys**

Siirrä altistunut raittiiseen ilmaan. Jos ilmenee pahoinvointia, hakeudu lääkäriin.

Ihokosketus

Huuhto välittömästi kosketuskohta saippualla ja vedellä. Riisu ja pese saastunut vaatetus ennen uudelleenkäyttöä. Jos oireita ilmenee, hakeudu lääkäriin.

Silmäkosketus

Huuhto runsaalla vedellä. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista. Jos oireita ilmenee, hakeudu lääkäriin.

Nieleminen

Huuhto suu. Jos ilmenee pahoinvointia, hakeudu lääkäriin.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Katso kohdan 11.1 tiedot myrkyllisistä vaikutuksista.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Ei sovelleta.

KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sammutusaineet**

Tulipalon sattuessa: Käytä palon sammuttamiseen tavanomaiselle palavalle materiaalille sopivaa sammutusainetta, kuten vettä tai vaahtoa.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Ei sovelleta.

Vaaralliset hajoamistuotteet**Aine**

Hiilimonoksidi (CO).

Hiilidioksidi (CO₂).

Ärsyttävät höyryt ja kaasut.

Olosuhteet

Palaminen.

Palaminen.

Palaminen.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Erityisiä toimenpiteitä ei edellytetä.

KOHTA 6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1 Varotoimenpiteet, henkilösuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Evakuoi alue. Alue tuuletettava. Suuret vuodot/vuodot ilmastoimattomissa tiloissa: Koneellinen ilmanvaihto höyryjen poistamiseen. Noudatettava hyvää työhygieniaa. Huomioi tiedotteen kohdat liittyen fysikaalisiin- ja terveysvaaroihin, hengityksen suojaukseen, ilmanvaihtoon sekä henkilösuojaimiin.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat toimet

Vältettävä päästämistä ympäristöön.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Kootaan päästö talteen mahdollisimman tarkasti. Kootaan jäännös UN-tyyppihyväksytyyn pakkaukseen kuljetusta varten. Puhdistetaan jäännös. Säiliö suljettava tiiviisti. Hävitetään talteen kerätty materiaali ohjeiden mukaisesti mahdollisimman pian.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Katso lisätietoja kohdista 8 ja 13.

KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä. Peseydy huolellisesti käytön jälkeen. Saastuneita työvaatteita ei saa viedä työpaikalta. Vältettävä päästämistä ympäristöön. Pese saastunut vaatetus ennen uudelleenkäyttöä. Vältä kosketusta hapettavien aineiden (esim. kloori, kromihappo jne.). Vältä silmäkosketusta. No-touch-tekniikka on suositeltava. Sopivat, tiiviit, hyvälaatuiset (CE) suojakäsineet materiaalia käsiteltäessä. Varmista suojakäsineiden soveltuvuus suojaintoimittajalta. Vältettävä kovettamattoman materiaalin koskettamista paljain käsin. Suositellaan suojakäsineiden käyttöä sekä työskentelytekniikkaa, jossa ihokontakti on eliminoitu (No-touch-tekniikka). Jos materiaalia joutuu suojakäsineille, poista ne ja pese kädet välittömästi saippualla ja vedellä sekä vaihda uudet suojakäsineet.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Varastoi paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Säilytä tiiviisti suljettuna. Suojattava lämmöltä. Säilytettävä erillään hapoista. Säilytettävä erillään vahvoista emäksistä. Säilytettävä erillään hapettavista aineista.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Lue kohdan 7.1 (Käsittely) ja 7.2 (Varastointi) suositukset. Lue kohdan 8 (altistumisen ehkäiseminen & henkilösuojaimet) suositukset.

KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Altistumisen raja-arvot

Kohdassa 3 ilmoitetuille aineosille ei ole voimassa olevia työhygieenisiä raja-arvoja.

Biologiset viiteraja-arvot

Kohdassa 3 ilmoitetuille aineosille ei ole voimassa olevia biologisia viiteraja-arvoja.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet

Huolehdyttävä hyvästä ilmanvaihdosta.

8.2.2 Henkilösuojaimet

Silmien- tai kasvojen suojaus

3M ESPE IMPREGUM PENTA/IMPREGUM PENTA MB/IMPREGUM PENTA L DUOSOFT/ IMPREGUM PENTA SOFT LB CATALYST

Riskinarviointiin ja mahdolliseen silmäkosketukseen perustuen valittava sopiva, soveltuvien EN-standardien mukaisesti hyväksytyt, CE-merkityt silmien- tai kasvonsuojain. Suositeltava silmien- tai kasvonsuojain: Sivusuojalliset suojalasit.

Ihon- tai käsiensuojaus

Huom! Lue kohta 7.1 huolellisesti - sisältää tietoja liittyen ihon- tai käsiensuojaukseen.

Hengityksensuojaus

Ei edellytetä.

KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Fysikaalinen olomuoto	Kiinteä.
Erityinen fysikaalinen olomuoto:	Pasta.
Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)	Tummanpunainen pasta. Mieto haju.
Hajukynnys	Tietoa ei saatavilla.
pH	Ei sovelleta.
Kiehumispiste/kiehumisalue	Ei sovelleta.
Sulamispiste	Ei sovelleta.
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ei luokitusta.
Räjähdysominaisuudet	Ei luokitusta.
Hapettavat ominaisuudet	Ei luokitusta.
Leimahduspiste	> 93 °C
Itsesyttymislämpötila	Ei sovelleta.
Alempi syttyvyys- tai räjähdyksäraja	Ei sovelleta.
Ylempi syttyvyys- tai räjähdyksäraja	Ei sovelleta.
Höyrynpaine	Tietoa ei saatavilla.
Suhteellinen tiheys	≥ 1 [Ref.Std:Vesi=1]
Vesiliukoisuus	-
Liukoisuus (muu kuin vesiliukoisuus)	Tietoa ei saatavilla.
Jakautumiskerroin (K o/w)	Tietoa ei saatavilla.
Haihtumisnopeus	Tietoa ei saatavilla.
Höyryntiheys	Tietoa ei saatavilla.
Hajoamislämpötila	Tietoa ei saatavilla.
Viskositeetti	Tietoa ei saatavilla.
Tiheys	1,1 g/cm ³ - 1,4 g/cm ³

9.2 Muut tiedot

Molekyylipaino	Tietoa ei saatavilla.
Haihtuvat aineosat	Ei sovelleta.

KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Reaktiivisuus

Tämä aine/seos saattaa olla reaktiivinen tiettyjen aineiden kanssa tietyissä olosuhteissa - katso tämän kohdan muut otsakkeet.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallista polymerisaatiota ei ole odotettavissa.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Lämpö.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Vahvat hapot.

Vahvat emäkset.

Vahvat hapettimet.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Aine

Olosuhteet

Ei tunneta.

Kohta 5.2. sisältää tietoa vaarallisista hajoamistuotteista palamisen aikana.

KOHTA 11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

Kohdassa 11 annettu tieto ei ole välttämättä kaikilta osin yhdenmukainen kohdan 2 aineen/seoksen luokituksen ja/tai kohdan 3 aineosien luokitustietojen kanssa, mikäli toimivaltainen viranomainen on luokitellut aineosan/aineosia (sitova luokitus). Lisäksi kohdassa 11 ilmoitetut lausekkeet ja tiedot perustuvat UN GHS-luokittelusääntöihin ja/tai 3M:n tekemiin riskinarviointeihin.

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Altistumisen vaikutukset

Testauksen ja/tai aineosatietojen perusteella tämä aine/seos voi aiheuttaa seuraavia terveysvaikutuksia:

Hengitys

Tuotteella on tyypillinen ominaishaju. Haju ei aiheuta terveysvaikutuksia.

Ihokosketus

Lievä iho-ärsytys: Oireita voivat olla paikallinen ihon punoitus, turvotus, kutina ja ihon kuivuminen. Allergiset iho-reaktiot: Oireita voivat olla ihon punoitus, kirvely, rakkulointi ja kutina.

Silmäkosketus

Kohtalainen silmä-ärsytys: Oireita voivat olla silmien punoitus, kirvely, kipu, kyynelvuoto sekä näköhäiriöt.

Nieleminen

Voi olla haitallista nieltynä. Ruoansulatuselimistön ärsytys: Oireita voivat olla alavatsakivut, vatsanväänneet, pahoinvointi, oksentelu ja ripuli. Saattaa aiheuttaa lisäksi seuraavia terveysvaikutuksia (ks. kohta muut terveysvaikutukset).

Muut terveysvaikutukset:

Äkillinen altistus voi aiheuttaa seuraavia vaikutuksia kohde-eliimiin:

Keskushermosto: Oireita voivat olla päänsärky, huimaus, uneliaisuus, koordinaatiokyvyn heikkeneminen, pahoinvointi, hidastunut reaktioaika, epäselvä puhe sekä tajuttomuus.

Syöpövaarallisuus:

Altistumista, aiheuttaen seuraavia terveysvaikutuksia, ei ole odotettavissa, kun tuotetta käytetään ohjeiden mukaisesti:

Sisältää mahdollisesti syöpövaarallista aineosaa/aineosia.

Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa/aineosia ei ole mainittu alla olevassa taulukossa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

3M ESPE IMPREGUM PENTA/IMPREGUM PENTA MB/IMPREGUM PENTA L DUOSOFT/ IMPREGUM PENTA SOFT LB CATALYST

Välitön myrkyllisyys

Aine	Altistustie	Laji	Arvo
TUOTE	Nieleminen		Tietoa ei saatavilla; ATE (lask.)2 000 - 5 000 mg/kg
Sitruunahappesteri	Ihon kautta	Arv.	LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Sitruunahappesteri	Nieleminen	Rotta	LD50 > 25 000 mg/kg
Silanoitu piidioksidi	Ihon kautta	Kani	LD50 > 5 000 mg/kg
Silanoitu piidioksidi	Hengitysteitse (pöly/utu) (4 h)	Rotta	LC50 > 0,691 mg/l
Silanoitu piidioksidi	Nieleminen	Rotta	LD50 > 5 110 mg/kg
Sulfoniuksuola	Ihon kautta	Rotta	LD50 > 2 000 mg/kg
Sulfoniuksuola	Nieleminen	Rotta	LD50 300-2000 mg/kg
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	Ihon kautta	Arv.	LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	Hengitysteitse (pöly/utu) (4 h)	Rotta	LC50 > 2,7 mg/l
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	Nieleminen	Rotta	LD50 > 2 000 mg/kg
Polyetyleenipolypropyleeniglykoli	Ihon kautta	Arv.	LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Polyetyleenipolypropyleeniglykoli	Nieleminen	Rotta	LD50 5 700 mg/kg

ATE=Välittömän myrkyllisyyden estimaatti.

Ihosoövyttävyysohoärsytys

Aine	Laji	Arvo
Silanoitu piidioksidi	Kani	Ei merkittävää ärsytystä.
Sulfoniuksuola	Kani	Lievästi ärsyttävä.
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	In vitro	Ei merkittävää ärsytystä.

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys

Aine	Laji	Arvo
Silanoitu piidioksidi	Kani	Ei merkittävää ärsytystä.
Sulfoniuksuola	Vastaavat terveysvaarat	Kohtalaisesti ärsyttävä.
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	Kani	Lievästi ärsyttävä.

Ihon herkistyminen

Aine	Laji	Arvo
Silanoitu piidioksidi	Ihminen/eläin	Ei ole herkistävä.
Sulfoniuksuola	Hiiri	Herkistävä.
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	Hiiri	Ei ole herkistävä.

Hengitysteiden herkistyminen

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa ei ole mainittu tässä kohdassa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Aine	Altistustie	Arvo
Silanoitu piidioksidi	In vitro	Ei ole mutageeni.
Sulfoniuksuola	In vitro	Ei ole mutageeni.
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	In vitro	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.

3M ESPE IMPREGUM PENTA/IMPREGUM PENTA MB/IMPREGUM PENTA L DUOSOFT/ IMPREGUM PENTA SOFT LB CATALYST**Syöpövaarallisuus**

Aine	Altistustie	Laji	Arvo
Silanoitu piidioksidi	Ei määritetty.	Hiiri	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	Hengitys	Ihminen /eläin	Syöpää aiheuttava.

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset**Lisääntymiselle ja/tai kehitykselle vaaralliset vaikutukset**

Aine	Altistustie	Arvo	Laji	Tulos	Altistusaika
Silanoitu piidioksidi	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen (naaras).	Rotta	NOAEL: 509 mg/kg/day	1 Sukupolvi
Silanoitu piidioksidi	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen (uros).	Rotta	NOAEL: 497 mg/kg/day	1 Sukupolvi
Silanoitu piidioksidi	Nieleminen	Ei ole lisääntymiselle vaarallinen.	Rotta	NOAEL: 1 350 mg/kg/day	Elinten kehitysvaihe

Kohde-elimet**Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen**

Aine	Altistustie	Kohde-elimet	Arvo	Laji	Tulos	Altistusaika
Sulfoniumsuola	Nieleminen	Keskushermosto	Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.	Rotta	LOAEL: 2 000 mg/kg	
Sulfoniumsuola	Nieleminen	Hengityselimet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.	Rotta	NOAEL: 300 mg/kg	

Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Aine	Altistustie	Kohde-elimet	Arvo	Laji	Tulos	Altistusaika
Silanoitu piidioksidi	Hengitys	Hengityselimet Silikoosi	Kaikki tiedot negatiivisia.	Ihminen	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	Ammatillinen altistuminen
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	Hengitys	Silikoosi	Vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.	Ihminen	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	Ammatillinen altistuminen
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	Nieleminen	Verenkiertojärjestelmä Silmät Munuaiset ja/tai virtsatie	Kaikki tiedot negatiivisia.	Rotta	NOAEL: 3 738 mg/kg/day	90 pv

Aspiraatiovaara

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa ei ole mainittu tässä kohdassa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Lisätietoja seoksen/aineosien myrkyllisyydestä saatavilla pyynnöstä valmistajalta/toimittajalta.

KOHTA 12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

Kohdassa 12 annettu tieto ei ole välttämättä kaikilta osin yhdenmukainen kohdan 2 aineen/seoksen luokituksen ja/tai kohdan 3 aineosien luokitustietojen kanssa, mikäli toimivaltainen viranomais on luokitellut aineosan/aineosia (sitova luokitus). Lisäksi kohdassa 12 ilmoitetut lausekkeet ja tiedot perustuvat UN GHS-luokittelusääntöihin ja/tai 3M:n tekemiin riskinarviointeihin.

12.1 Myrkyllisyys

Testaustietoja seoksesta ei ole saatavilla.

3M ESPE IMPREGUM PENTA/IMPREGUM PENTA MB/IMPREGUM PENTA L DUOSOFT/ IMPREGUM PENTA SOFT LB CATALYST

Aineosa	CAS-nro	Eliölaji	Tyyppi	Altistuminen	Testi	Tulos
Sitruunahappoe steri	77-90-7	Water flea	Kokeellinen	48 h	EC50	7,82 mg/l
Polyetyleenipol ypropyleenigly koli	9003-11-6	Atlantic Salmon	Kokeellinen	96 h	LC50	>1 000 mg/l
Polyetyleenipol ypropyleenigly koli	9003-11-6	Inland Silverside	Kokeellinen	96 h	LC50	650 mg/l
Silanoitu piidioksidi	68909-20-6	Algae	Arv.	72 h	EC50	>100 mg/l
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	68855-54-9		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.			
Sulfoniumsuola	72140-65-9		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.			

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Aineosa	CAS-nro	Tyyppi	Kesto	Koetyyppi	Tulos	Menetelmä
Sitruunahappoe steri	77-90-7	Kokeellinen Hajoavuus	28 pv	BOD	48 p-%	Muut menetelmät
Polyetyleenipol ypropyleenigly koli	9003-11-6	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Silanoitu piidioksidi	68909-20-6	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Sulfoniumsuola	72140-65-9	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	68855-54-9	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.

12.3 Biokertyvyys

Aineosa	CAS-nro	Tyyppi	Kesto	Koetyyppi	Tulos	Menetelmä
Silanoitu	68909-20-6	Tietoa ei ole	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.

3M ESPE IMPREGUM PENTA/IMPREGUM PENTA MB/IMPREGUM PENTA L DUOSOFT/ IMPREGUM PENTA SOFT LB CATALYST

piidioksidi		saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.				
Polyetyleenipolypropyleniglykoli	9003-11-6	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Sulfoniumsuola	72140-65-9	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	68855-54-9	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Sitruunahappoesteri	77-90-7	Arv. Biokertyvyys		BCF	5.1	BCF (arv.)

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Yhteys valmistajaan/toimittajaan lisätietoja varten.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tietoa ei saatavilla.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Tietoa ei saatavilla.

KOHTA 13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**

Hävitä sisältö/pakkaus soveltuvien kunnallisten/kansallisten/kansainvälisten säädösten mukaisesti.

Kovetettu/kovettunut materiaali: Poltto jätteiden käsittelyluvan saaneessa laitoksessa. Polttokelpoisuus selvitettävä ennen hävitystä. Kovettamaton materiaali: Käsittely vaarallisena jätteenä. Poltto vaarallisen jätteen käsittelyluvan saaneessa laitoksessa. Vaihtoehtoinen hävitystapa: Kovetettu/kovettunut materiaali: Hyväksytty (teollisuus)kaatopaikka. Kaatopaikkakelpoisuus selvitettävä ennen hävitystä.

Jäteluettelo (86/2015) sisältää soveltuvat jätenimikkeet (EWC-koodit). Jätteet luokitellaan ensisijaisesti jätteen synnyn toimialan mukaisesti. *-merkityt nimikkeet käsiteltävä vaarallisena jätteenä. Varmista oikea jäteluokitus ennen tuotteen/pakkauksen hävitystä. Tarvittaessa yhteys toimivaltaiseen jätehuoltoviranomaiseen. Suomen 3M Oy on Suomen Pakkauskierätyks RINKI Oy:n jäsen. Lisätietoja pakkausten hyötykäytöstä ja tuottajayhteisöistä löytyy osoitteesta www.rinkiin.fi.

EY-jätenimike (tuote):

180106* Kemikaalit, jotka koostuvat vaarallisista aineista tai sisältävät niitä.

KOHTA 14. KULJETUSTIEDOT

ADR/IMDG/IATA: Ei rajoitettu eri kuljetusmuodoissa.

KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Aineluettelot

Yhteys valmistajaan/toimittajaan lisätietoja varten.

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Ei sovelleta.

KOHTA 16. MUUT TIEDOT

Luettelo H-lausekkeista

H302	Haitallista nieltynä.
H317	Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.
H319	Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H372	Vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.

Lisäykset, poistot ja muutokset edelliseen versioon:

- Kohta 1: Käyttörajoitukset - sisältö; tieto lisätty.
- Kohta 2.1: Aineen tai seoksen luokitus; tieto poistettu.
- CLP:Aineosataulukko; tieto lisätty.
- Kohta 2.2: Varoitusmerkki (piktogrammi); tieto poistettu.
- Kohta 2: Viittaus H-lausekkeisiin; tieto lisätty.
- Kohta 2.2: CLP-luokitus; tieto lisätty.
- Kohta 02: Etiketitiedot (CLP - MDD); tieto lisätty.
- Kohta 2.2.: CLP-turvalausekkeet - Ennaltaehkäisy; tieto lisätty.
- Kohta 2.2.: CLP-turvalausekkeet - Pelastustoimenpiteet; tieto lisätty.
- Kohta 2.2.: Varoitusmerkit; tieto lisätty.
- Kohta 2.2.: Huomiosana; tieto lisätty.
- Kohta 2: Varoitusetiketin aineosatiedot; tieto poistettu.
- Kohta 2: Muut vaarat - lauseke; tieto muutettu.
- R-lausekkeet - ei edellytetä; tieto poistettu.
- Kohta 3: Koostumus ja tiedot aineosista; tieto muutettu.
- Kohta 03: Lisäys H-lausekkeisiin; tieto lisätty.
- Kohta 3: Kohta 16 sisältää R- ja H-lausekkeet aukikirjoitettuina. tieto poistettu.
- Kohta 3: Viittaus kohdan 15 sisältämiin tietoihin - Nota; tieto poistettu.
- Kohta 04: Ensiapuohjeet (iho); tieto muutettu.
- Kohta 05: Palontorjuntatoimenpiteet - lisätietoja; tieto muutettu.
- Kohta 05: Vaaralliset hajoamistuotteet - taulukko; tieto muutettu.
- Kohta 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä - kohta 6.3; tieto muutettu.
- Kohta 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä - kohta 6.2; tieto muutettu.
- Kohta 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä - kohta 6.1; tieto muutettu.
- Kohta 7: Turvallinen varastointi; tieto muutettu.
- Kohta 7: Lisätietoja-lauseke; tieto muutettu.
- Kohta 7: Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet; tieto muutettu.
- Kohta 8: Tekniset torjuntatoimenpiteet; tieto muutettu.
- Kohta 08: Biologiset viiteraja-arvot; tieto lisätty.
- Kohta 8: Silmien- tai kasvojensuojaus; tieto poistettu.
- Kohta 08: mg/m³-arvo; tieto poistettu.
- Kohta 08: Altistumisen raja-arvot-taulukko; tieto lisätty.

- Kohta 08: Altistumisen raja-arvot-taulukko; tieto poistettu.
Kohta 08: HTP-arvot; tieto poistettu.
Kohta 8: Henkilönsuojaimet - Silmät; tieto muutettu.
Kohta 08: Henkilönsuojaimet - Hengitys; tieto poistettu.
Kohta 08: Henkilönsuojaimet - Iho/kädet; tieto muutettu.
Kohta 08: ppm-arvo; tieto poistettu.
Kohta 08: Hengityksensuojaus; tieto lisätty.
Kohta 08: STEL-arvot; tieto poistettu.
Kohta 08: TWA-arvot; tieto poistettu.
Kohta 09: Hajoamislämpötila; tieto muutettu.
Kohta 09: Haihtumisnopeus; tieto muutettu.
Kohta 09: Leimahduspiste; tieto muutettu.
Kohta 09: n-Oktanoli-vesi-jakaantumiskerroin; tieto muutettu.
Kohta 09: Hajukynnys; tieto muutettu.
Kohta 09: Muut tiedot; tieto lisätty.
Kohta 09: Muut tiedot; tieto poistettu.
Kohta 09: Suhteellinen tiheys; tieto muutettu.
Kohta 09: Liukoisuus (muu kuin vesiliukoisuus); tieto muutettu.
Kohta 09: Höyryn tiheys - arvo; tieto muutettu.
Kohta 09: Höyrynpaine - arvo; tieto muutettu.
Kohta 09: Viskositeetti; tieto muutettu.
Kohta 10: Vaaralliset hajoamistuotteet palamisen aikana; tieto lisätty.
Kohta 10: Vältettävät materiaalit; tieto muutettu.
Kohta 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot- taulukko; tieto muutettu.
Kohta 11: Aspiraatiovaara-taulukko; tieto poistettu.
Kohta 11: Aspiraatiovaara - teksti; tieto lisätty.
Kohta 11: Syöpävaarallisuus; tieto lisätty.
Kohta 11: Syöpää aiheuttavat vaikutukset-taulukko; tieto muutettu.
Kohta 11: Luokitukseen liittyvät tiedot; tieto lisätty.
Kohta 11: Luokitukseen liittyvät tiedot; tieto poistettu.
Kohta 11: Kohdassa 3 ilmoitetut aineosat - ei ole myrkyllisyystaulukossa; tieto lisätty.
Kohta 11: Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset-taulukko; tieto muutettu.
Kohta 11: Terveysvaikutukset - Nieleminen; tieto muutettu.
Kohta 11: Terveysvaikutukset - Hengitys; tieto muutettu.
Kohta 11: Terveysvaikutukset - Ihokosketus; tieto muutettu.
Kohta 11: Lisääntymiselle/kehitykselle vaarallisuus - tieto; tieto lisätty.
Kohta 11: Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset-taulukko; tieto muutettu.
Kohta 11: Hengitysteiden herkistyminen-taulukko; tieto poistettu.
Kohta 11: Hengitysteiden herkistyminen; tieto lisätty.
Kohta 11: Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys-taulukko; tieto muutettu.
Kohta 11: Ihosyövyttävyys/ihoärsytys-taulukko; tieto muutettu.
Kohta 11: Ihon herkistyminen-taulukko; tieto muutettu.
Kohta 11: Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen-taulukko; tieto muutettu.
Kohta 11: Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen-taulukko; tieto muutettu.
Kohta 12: Välitön myrkyllisyys vesieliöille; tieto poistettu.
Kohta 12: Krooninen myrkyllisyys vesieliöille; tieto poistettu.
Kohta 12: Luokitus; tieto lisätty.
Kohta 12: Luokitus; tieto poistettu.
Kohta 12: Myrkyllisyys vesieliöille (aineosat); tieto muutettu.
Tulostuu: Ei tietoja saatavilla, jos terveysvaikutustietoja ei ole saatavilla. tieto muutettu.
Kohta 12: PBT- ja vPvB-arviointi; tieto muutettu.
Kohta 12: Pysyvyys ja hajoavuus; tieto muutettu.
Kohta 12: Biokertyvyys; tieto muutettu.
Kohta 13: Jätteiden käsittelymenetelmät; tieto muutettu.
Kohta 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat - EY-jätteenimike; tieto muutettu.
Kohta 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat; tieto muutettu.

Kohta 14: Kuljetustiedot - luokitus; tieto muutettu.
Kohta 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot; tieto lisätty.
Kohta 15: Varoitusmerkin tiedot tieto poistettu.
Lisätietoja kohdissa 8 ja 13. tieto muutettu.
Kohta 16: H-lausekkeet; tieto lisätty.

Käyttöturvallisuustiedotteiden tiedot perustuvat kokemukseemme ja ovat oikeita parhaan tietämyksemme mukaan julkaisupäivänään. Emme ole vastuussa mistään taloudellisesta vahingosta tai esine- tai henkilövahingosta, joka saattaa aiheutua sen käyttämisestä (ellei laissa toisin säädetä). Tiedot eivät välttämättä sovellu muuhun kuin käyttöturvallisuustiedotteessa tarkoitettuun tuotteen käyttöön tai tilanteisiin, joissa tuotetta käytetään yhdessä muiden materiaalien kanssa. Näistä syistä on tärkeää, että asiakas selvittää itse testaamalla, soveltuuko tuote aiottuun käyttötarkoitukseen.

Käyttöturvallisuustiedotteet ovat saatavilla osoitteessa www.3M.fi

Käyttöturvallisuustiedote

Tekijänoikeuden haltija vuonna 2017, 3M Company Kaikki oikeudet pidätetään. Tämän tiedon kopioiminen ja/tai lataaminen on sallittua ainoastaan 3M tuotteiden käyttämistä varten, mikäli (1) tiedot on kopioitu kokonaisuudessaan ja muuttumattomina, ellei 3M, ole antanut etukäiteistä kirjallista suostumustaan muuhun, ja (2) kopiota tai alkuperäistä tietoa ei myydä edelleen tai muutoin levitetä ansiotarkoituksessa.

Tiedotenumero:	16-5547-1	Versio:	3.00
Tarkistettu:	30/01/2017	Edellinen päiväys:	22/02/2013
Kuljetustietojen versio:	1.00 (22/02/2013)		

Käyttöturvallisuustiedote on laadittu REACH-asetuksen (EY) N:o 1907/2006 liitteen II mukaisesti.

KOHTA 1. AINEEN/SEOKSEN JA YHTIÖN/YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1 Tuotetunniste

3M ESPE IMPREGUM PENTA/IMPREGUM PENTA MB/IMPREGUM PENTA L DUOSOFT/ IMPREGUM PENTA SOFT LB BASE

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Tunnistetut käytöt

Hammashoitotuote.
Jäljennösaine.

Käyttörajoitukset

Vain hammashuollon ammattikäyttö.

Käyttökohde: Terveystieteiden ammattikäyttö.

Toimialaluokitus (TOL): 862.

Käyttötarkoituskoodi (KT): 41.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Yritys: Suomen 3M Oy, PL 600 (Keilaranta 6), 02151 Espoo, Y-tunnus: 0200814-5
Puhelin/Fax: Puhelin: (09) 525 21, Telefax: (09) 512 2944
Sähköposti: www.3M.fi/yhteydenotto
Kotisivu: www.3M.fi

1.4 Häätäpuhelinnumero

MYRKYTYSTIETOKESKUS: (09) 471 977 (suora), (09) 4711 (vaihde)

KOHTA 2. VAARAN YKSILÖINTI

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

CLP-asetus (EY) 1272/2008

Tämä tuote on vaatimukset täyttävä (CE) terveydenhuollon laite tai tarvike direktiivin 93/42/ETY(MDD) mukaisesti. CLP-asetusta (EY) 1272/2008 ei sovelleta asetuksen artiklassa 1(5) mainittuihin lääkinnällisiin laitteisiin, jotka ovat invasiivisia tai joita käytetään suorassa kosketuksessa ihmiskehon kanssa. Vaikka ei sovelleta, ohessa CLP-asetuksen mukaiset luokitus- ja merkintätiedot, mikäli ne ovat luokituskriteerien perusteella määritettävissä.

Luokitus:

Silmiä ärsyttävä, vaarakategoria 2; H319.

Ihon herkistyminen, vaarakategoria 1A; H317.

Vesiympäristölle vaarallinen - välitön, vaarakategoria 1; H400.

Vesiympäristölle vaarallinen - krooninen, vaarakategoria 2; H411.

H-lausekkeet aukikirjoitettuina ovat kohdassa 16.

2.2 Merkinnät

CLP-asetus (EY) 1272/2008

Huomiosana

Varoitus.

Symbolit:

GHS07 (Huutomerkki)|GHS09 (Ympäristö)

GHS-varoitukset

Aineosa(t)

Aineosa

1-Dodekyyli-imidatsoli

CAS-nro

4303-67-7

p-%

< 0,9

Vaaralausekkeet:

H319

Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

H317

Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.

H400

Erittäin myrkyllistä vesieliöille.

H411

Myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

Turvalausekkeet

Ennaltaehkäisy:

P280E

Käytä suojakäsineitä.

P273

Vältettävä päästämistä ympäristöön.

Pelastustoimenpiteet:

P305 + P351 + P338

JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan.

Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.

P333 + P313

Jos ilmenee ihoärsytystä tai ihottumaa: Hakeudu lääkäriin.

Jätteiden käsittely:

P501

Hävitä sisältö/pakkaus soveltuvien kunnallisten/kansallisten/kansainvälisten säädösten mukaisesti.

Lisätietoja

Kohde-elin luokitusta (silikoosi) ei sovelleta, koska altistumista pölylle ei ole odotettavissa tuotetta ohjeiden mukaisesti käytettäessä.

**3M ESPE IMPREGUM PENTA/IMPREGUM PENTA MB/IMPREGUM PENTA L DUOSOFT/ IMPREGUM PENTA SOFT LB
BASE****2.3 Muut vaarat**

Tämä käyttöturvallisuustiedote sisältää tietoa tuotteen mahdollisista terveys- ja ympäristöriskeistä sekä turvallisesta käytöstä.

KOHTA 3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

Aineosa	CAS-nro	EY-nro	p-%	Luokitus
Polyeetteri	110531-92-5		55 - 65	Eye Irrit. 2, H319 (Itseluokiteltu)
Glyseridit, C14-18	67701-27-3	266-945-8	5 - 20	Aineella ei ole vaaraluokitusta.
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	68855-54-9	272-489-0	5 - 20	STOT RE 1, H372 (Itseluokiteltu)
Dibentsyylitolueeni	26898-17-9	248-097-0	0 - 10	Aquatic Chronic 4, H413 (Itseluokiteltu)
C.I. Pigment White 5	1345-05-7	215-715-5	< 2	Aineella ei ole vaaraluokitusta.
1-Dodekyyli-imidatsoli (REACH Rek.nro:01-2120068170-65)	4303-67-7	224-314-4	< 0,9	Acute Tox. 4, H302; Eye Irrit. 2, H319; Skin Sens. 1A, H317; Aquatic Acute 1, H400,M=100; Aquatic Chronic 1, H410,M=10 (Itseluokiteltu)

H-lausekkeet aukikirjoitettuina ovat kohdassa 16.

Aineosien työhygieeniset raja-arvot ovat kohdassa 8 ja aineosien PBT- tai vPvB-arvioinnit ovat kohdassa 12.

KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus****Hengitys**

Siirrä altistunut raittiiseen ilmaan. Jos ilmenee pahoinvointia, hakeudu lääkäriin.

Ihokosketus

Huuhto välittömästi kosketuskohta saippualla ja vedellä. Riisu ja pese saastunut vaatetus ennen uudelleenkäyttöä. Jos oireita ilmenee, hakeudu lääkäriin.

Silmäkosketus

Huuhto runsaalla vedellä. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista. Jos oireita ilmenee, hakeudu lääkäriin.

Nieleminen

Huuhto suu. Jos ilmenee pahoinvointia, hakeudu lääkäriin.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Katso kohdan 11.1 tiedot myrkyllisistä vaikutuksista.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Ei sovelleta.

KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sammutusaineet**

Tulipalon sattuessa: Käytä palon sammuttamiseen tavanomaiselle palavalle materiaalille sopivaa sammutusainetta, kuten vettä tai vaahtoa.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Ei sovelleta.

Vaaralliset hajoamistuotteet

Aine

Hiilimonoksidi (CO).

Hiilidioksidi (CO₂).

Ärsyttävät höyryt ja kaasut.

Olosuhteet

Palaminen.

Palaminen.

Palaminen.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Erityisiä toimenpiteitä ei edellytetä.

KOHTA 6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Evakuoi alue. Alue tuuletettava. Suuret vuodot/vuodot ilmastoimattomissa tiloissa: Koneellinen ilmanvaihto höyryjen poistamiseen. Noudatettava hyvää työhygieniaa. Huomioi tiedotteen kohdat liittyen fysikaalisiin- ja terveysvaaroihin, hengityksen suojaukseen, ilmanvaihtoon sekä henkilönsuojaimiin.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat toimet

Vältettävä päästämistä ympäristöön.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Kootaan päästö talteen mahdollisimman tarkasti. Kootaan jäännös UN-tyyppi hyväksytyyn pakkaukseen kuljetusta varten. Puhdistetaan jäännös. Säiliö suljettava tiiviisti. Hävitetään talteen kerätty materiaali ohjeiden mukaisesti mahdollisimman pian.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Katso lisätietoja kohdista 8 ja 13.

KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Varo kemikaalin joutumista silmiin, iholle tai vaatteisiin. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä. Peseedy huolellisesti käytön jälkeen. Saastuneita työvaatteita ei saa viedä työpaikalta. Vältettävä päästämistä ympäristöön. Pese saastunut vaatetus ennen uudelleenkäyttöä. Vältä kosketusta hapettavien aineiden (esim. kloori, kromihappo jne.). No-touch-tekniikka on suositeltava. Sopivat, tiiviit, hyvälaatuiset (CE) suojakäsineet materiaalia käsiteltäessä. Varmista suojakäsineiden soveltuvuus suojaintoimittajalta. Vältettävä kovettamattoman materiaalin koskettamista paljain käsin. Suositellaan suojakäsineiden käyttöä sekä työskentelytekniikkaa, jossa ihokontakti on eliminoitu (No-touch-tekniikka). Jos materiaalia joutuu suojakäsineille, poista ne ja pese kädet välittömästi saippualla ja vedellä sekä vaihda uudet suojakäsineet.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Suojattava lämmöltä. Säilytettävä erillään hapoista. Säilytettävä erillään vahvoista emäksistä. Säilytettävä erillään hapettavista aineista.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Lue kohdan 7.1 (Käsittely) ja 7.2 (Varastointi) suositukset. Lue kohdan 8 (altistumisen ehkäiseminen & henkilönsuojaimet) suositukset.

KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Valvontaa koskevat muuttajat

Altistumisen raja-arvot

Kohdassa 3 ilmoitetuille aineosille ei ole voimassa olevia työhygieenisiä raja-arvoja.

Biologiset viiteraja-arvot

Kohdassa 3 ilmoitetuille aineosille ei ole voimassa olevia biologisia viiteraja-arvoja.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet

Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.

8.2.2 Henkilönsuojaimet

Silmien- tai kasvojen suojaus

Riskinarviointiin ja mahdolliseen silmäkosketukseen perustuen valittava sopiva, soveltuvien EN-standardien mukaisesti hyväksytty, CE-merkitty silmien- tai kasvonsuojain. Suositeltava silmien- tai kasvonsuojain: Sivusuojalliset suojalasit.

Ihon- tai käsiensuojaus

Huom! Lue kohta 7.1 huolellisesti - sisältää tietoja liittyen ihon- tai käsiensuojaukseen.

Hengityksensuojaus

Ei edellytetä.

KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Fysikaalinen olomuoto	Kiinteä.
Eriytynyt fysikaalinen olomuoto:	Pasta.
Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)	Purppura pasta. Tyypillinen haju.
Hajukynnys	<i>Tietoa ei saatavilla.</i>
pH	<i>Ei sovelleta.</i>
Kiehumispiste/kiehumisalue	<i>Ei sovelleta.</i>
Sulamispiste	<i>Ei sovelleta.</i>
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ei luokitusta.
Räjähdysominaisuudet	Ei luokitusta.
Hapettavat ominaisuudet	Ei luokitusta.
Leimahduspiste	> 93 °C
Itsesyttymislämpötila	<i>Tietoa ei saatavilla.</i>
Alempi syttyvyys- tai räjähdysraja	<i>Ei sovelleta.</i>
Ylempi syttyvyys- tai räjähdysraja	<i>Ei sovelleta.</i>
Höyrinpaine	<i>Tietoa ei saatavilla.</i>
Suhteellinen tiheys	> 1 [Ref.Std:Vesi=1]
Vesiliukoisuus	-
Liukoisuus (muu kuin vesiliukoisuus)	<i>Tietoa ei saatavilla.</i>
Jakautumiskerroin (K o/w)	<i>Tietoa ei saatavilla.</i>
Haihtumisnopeus	<i>Ei sovelleta.</i>
Höyryntiheys	<i>Tietoa ei saatavilla.</i>
Hajoamislämpötila	<i>Tietoa ei saatavilla.</i>
Viskositeetti	40 Pa-s - 150 Pa-s
Tiheys	1 - 1,2 g/cm ³

9.2 Muut tiedot

Molekyylipaino
Haihtuvat aineosat

Tietoa ei saatavilla.
Tietoa ei saatavilla.

KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Reaktiivisuus

Tämä aine/seos saattaa olla reaktiivinen tiettyjen aineiden kanssa tietyissä olosuhteissa - katso tämän kohdan muut otsakkeet.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallista polymerisaatiota ei ole odotettavissa.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Lämpö.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Vahvat hapot.
Vahvat emäkset.
Vahvat hapettimet.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Aine

Ei tunneta.

Olosuhteet

Kohta 5.2. sisältää tietoa vaarallisista hajoamistuotteista palamisen aikana.

KOHTA 11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

Kohdassa 11 annettu tieto ei ole välttämättä kaikilta osin yhdenmukainen kohdan 2 aineen/seoksen luokituksen ja/tai kohdan 3 aineosien luokitustietojen kanssa, mikäli toimivaltainen viranomainen on luokitellut aineosan/aineosia (sitova luokitus). Lisäksi kohdassa 11 ilmoitetut lausekkeet ja tiedot perustuvat UN GHS-luokittelusääntöihin ja/tai 3M:n tekemiin riskinarviointeihin.

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Altistumisen vaikutukset

Testauksen ja/tai aineosatiетоjen perusteella tämä aine/seos voi aiheuttaa seuraavia terveysvaikutuksia:

Hengitys

Tuotteella on tyypillinen ominaishaju. Haju ei aiheuta terveysvaikutuksia.

Ihokosketus

Voi olla haitallista joutuessaan iholle. Merkittävää ihoärsytystä ei ole odotettavissa. Allergiset iho-reaktiot: Oireita voivat olla ihon punoitus, kirvely, rakkulointi ja kutina.

Silmäkosketus

Kohtalainen silmä-ärsytys: Oireita voivat olla silmien punoitus, kirvely, kipu, kyynelvuoto sekä näköhäiriöt.

Nieleminen

3M ESPE IMPREGUM PENTA/IMPREGUM PENTA MB/IMPREGUM PENTA L DUOSOFT/ IMPREGUM PENTA SOFT LB BASE

Voi olla haitallista nieltynä. Ruoansulatuselimistön ärsytys: Oireita voivat olla alavatsakivut, vatsanväanteet, pahoinvointi, oksentelu ja ripuli.

Muut terveysvaikutukset:**Syöpävaarallisuus:**

Altistumista, aiheuttaen seuraavia terveysvaikutuksia, ei ole odotettavissa, kun tuotetta käytetään ohjeiden mukaisesti:
Sisältää mahdollisesti syöpävaarallista aineosaa/aineosia.

Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa/aineosia ei ole mainittu alla olevassa taulukossa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Välitön myrkyllisyys

Aine	Altistustie	Laji	Arvo
TUOTE	Ihon kautta		Tietoa ei saatavilla; ATE (lask.)2 000 - 5 000 mg/kg
TUOTE	Nieleminen		Tietoa ei saatavilla; ATE (lask.)2 000 - 5 000 mg/kg
Polyeetteri	Ihon kautta	Arv.	LD50 Ei sovelleta.
Polyeetteri	Nieleminen	Rotta	LD50 > 2 000 mg/kg
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	Ihon kautta	Arv.	LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	Hengitysteitse (pöly/utu) (4 h)	Rotta	LC50 > 2,7 mg/l
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	Nieleminen	Rotta	LD50 > 2 000 mg/kg
Glyseridit, C14-18	Ihon kautta	Kani	LD50 > 2 000 mg/kg
Glyseridit, C14-18	Nieleminen	Rotta	LD50 > 2 000 mg/kg
Dibentsyyliolueeni	Ihon kautta	Kani	LD50 > 2 000 mg/kg
Dibentsyyliolueeni	Nieleminen	Rotta	LD50 > 10 360 mg/kg
C.I. Pigment White 5	Nieleminen	Rotta	LD50 > 15 000 mg/kg
C.I. Pigment White 5	Ihon kautta	Vastaavatt yhdisteet	LD50 > 1 000 mg/kg
C.I. Pigment White 5	Hengitysteitse (pöly/utu) (4 h)	Vastaavatt yhdisteet	LC50 > 2,52 mg/l
1-Dodekyyli-imidatsoli	Nieleminen	Rotta	LD50 641 mg/kg

ATE=Välittömän myrkyllisyyden estimaatti.

Ihosyövyttävyysohoärsytys

Aine	Laji	Arvo
Polyeetteri	Kani	Ei merkittävää ärsytystä.
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	In vitro	Ei merkittävää ärsytystä.
1-Dodekyyli-imidatsoli	Kani	Lievästi ärsyttävä.

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys

Aine	Laji	Arvo
Polyeetteri	Kani	Kohtalaisesti ärsyttävä.
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	Kani	Lievästi ärsyttävä.
1-Dodekyyli-imidatsoli	In vitro	Voimakkaasti ärsyttävä.

Ihon herkistyminen

Aine	Laji	Arvo
Polyeetteri	Marsu	Ei ole herkistävä.
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	Hiiri	Ei ole herkistävä.

3M ESPE IMPREGUM PENTA/IMPREGUM PENTA MB/IMPREGUM PENTA L DUOSOFT/ IMPREGUM PENTA SOFT LB BASE

1-Dodekyyli-imidatsoli	Hiiri	Herkistävä.
------------------------	-------	-------------

Hengitysteiden herkistyminen

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa ei ole mainittu tässä kohdassa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Aine	Altistustie	Arvo
Polyeetteri	In vitro	Ei ole mutageeni.
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	In vitro	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
1-Dodekyyli-imidatsoli	In vitro	Ei ole mutageeni.

Syöpävaarallisuus

Aine	Altistustie	Laji	Arvo
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	Hengitys	Ihminen /eläin	Syöpää aiheuttava.

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset**Lisääntymiselle ja/tai kehitykselle vaaralliset vaikutukset**

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa ei ole mainittu tässä kohdassa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Kohde-elimet**Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen**

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa ei ole mainittu tässä kohdassa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Aine	Altistustie	Kohde-elimet	Arvo	Laji	Tulos	Altistusaika
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	Hengitys	Silikoosi	Vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.	Ihminen	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	Ammatillinen altistuminen
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	Nieleminen	Verenkiertojärjestelmä Silmät Munuaiset ja/tai virtsatie	Kaikki tiedot negatiivisia.	Rotta	NOAEL: 3 738 mg/kg/day	90 pv

Aspiraatiovaara

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa ei ole mainittu tässä kohdassa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Lisätietoja seoksen/aineosien myrkyllisyydestä saatavilla pyynnöstä valmistajalta/toimittajalta.**KOHTA 12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**

Kohdassa 12 annettu tieto ei ole välttämättä kaikilta osin yhdenmukainen kohdan 2 aineen/seoksen luokituksen ja/tai kohdan 3 aineosien luokitustietojen kanssa, mikäli toimivaltainen viranomainen on luokitellut aineosan/aineosia (sitova luokitus). Lisäksi kohdassa 12 ilmoitetut lausekkeet ja tiedot perustuvat UN GHS-luokittelusääntöihin ja/tai 3M:n tekemiin riskinarviointeihin.

12.1 Myrkyllisyys

3M ESPE IMPREGUM PENTA/IMPREGUM PENTA MB/IMPREGUM PENTA L DUOSOFT/ IMPREGUM PENTA SOFT LB BASE

Testaustietoja seoksesta ei ole saatavilla.

Aineosa	CAS-nro	Eliölaji	Tyyppi	Altistuminen	Testi	Tulos
Dibentsyylitolu eeni	26898-17-9	Zebra Fish	Kokeellinen	96 h	LC50	>100 mg/l
Dibentsyylitolu eeni	26898-17-9	Water flea	Kokeellinen	48 h	EC50	>100 mg/l
Dibentsyylitolu eeni	26898-17-9	Diatomi	Kokeellinen	72 h	EC50	>100 mg/l
1-Dodekyyliimidatsoli	4303-67-7		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.			
C.I. Pigment White 5	1345-05-7		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.			
Polyeetteri	110531-92-5		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.			
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	68855-54-9		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.			
Glyseridit, C14-18	67701-27-3		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.			

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Aineosa	CAS-nro	Tyyppi	Kesto	Koetyyppi	Tulos	Menetelmä
1-Dodekyyliimidatsoli	4303-67-7	Mallinnettu Fotolyysi		Valokemiallinen puoliintumisaika (ilmassa)	7.52 h (t 1/2)	Muut menetelmät
Dibentsyylitolu eeni	26898-17-9	Mallinnettu Fotolyysi		Valokemiallinen puoliintumisaika (ilmassa)	4.7 h (t 1/2)	Muut menetelmät
C.I. Pigment White 5	1345-05-7	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Polyeetteri	110531-92-5	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.

3M ESPE IMPREGUM PENTA/IMPREGUM PENTA MB/IMPREGUM PENTA L DUOSOFT/ IMPREGUM PENTA SOFT LB BASE

		luokitusta varten.				
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	68855-54-9	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Glyseridit, C14-18	67701-27-3	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Dibentsyylitolu eeni	26898-17-9	Laboratorio Hajoavuus	28 pv	BOD	0 p-%	OECD 301C
1-Dodekyyliimidatsoli	4303-67-7	Mallinnettu Hajoavuus	28 pv	CO2-evoluutio	56.1 p-%	OECD 301B

12.3 Biokertyvyys

Aineosa	CAS-nro	Tyyppi	Kesto	Koetyyppi	Tulos	Menetelmä
Kalsinoitu piimaa (68855-54-9), sis. kristobaliittia (tuntematon% tai >=10%)	68855-54-9	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
C.I. Pigment White 5	1345-05-7	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Glyseridit, C14-18	67701-27-3	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Polyeetteri	110531-92-5	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Dibentsyylitolu eeni	26898-17-9	Kokeellinen BCF-Carp	60 pv	BCF	23000	Muut menetelmät
1-Dodekyyliimidatsoli	4303-67-7	Mallinnettu Biokertyvyys		BCF	3799	Muut menetelmät

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Yhteys valmistajaan/toimittajaan lisätietoja varten.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tietoa ei saatavilla.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Tietoa ei saatavilla.

KOHTA 13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Hävitä sisältö/pakkaus soveltuvien kunnallisten/kansallisten/kansainvälisten säädösten mukaisesti.

Kovetettu/kovettunut materiaali: Poltto jätteiden käsittelyluvan saaneessa laitoksessa. Polttokelpoisuus selvitettävä ennen hävitystä. Kovettamaton materiaali: Käsittely vaarallisena jätteenä. Poltto vaarallisen jätteen käsittelyluvan saaneessa laitoksessa.

Jäteluettelo (86/2015) sisältää soveltuvat jätenimikkeet (EWC-koodit). Jätteet luokitellaan ensisijaisesti jätteen synnyn toimialan mukaisesti. *-merkityt nimikkeet käsiteltävä vaarallisena jätteenä. Varmista oikea jäteluokitus ennen tuotteen/pakkauksen hävitystä. Tarvittaessa yhteys toimivaltaiseen jätehuoltoviranomaiseen. Suomen 3M Oy on Suomen Pakkauskieppäys RINKI Oy:n jäsen. Lisätietoja pakkausten hyötykäytöstä ja tuottajayhteisöistä löytyy osoitteesta www.rinkiin.fi.

EY-jätenimike (tuote):

180106* Kemikaalit, jotka koostuvat vaarallisista aineista tai sisältävät niitä.

KOHTA 14. KULJETUSTIEDOT

ADR/IMDG/IATA: Ei rajoitettu eri kuljetusmuodoissa.

KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Aineluettelot

Yhteys valmistajaan/toimittajaan lisätietoja varten.

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Ei sovelleta.

KOHTA 16. MUUT TIEDOT

Luettelo H-lausekkeista

H302	Haitallista nieltynä.
H317	Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.
H319	Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H372	Vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.
H400	Erittäin myrkyllistä vesielioille.
H410	Erittäin myrkyllistä vesielioille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
H411	Myrkyllistä vesielioille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.
H413	Voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesielioille.

Lisäykset, poistot ja muutokset edelliseen versioon:

Kohta 1: Käyttörajoitukset - sisältö; tieto lisätty.

Kohta 2.1: Aineen tai seoksen luokitus; tieto poistettu.

Kohta 2: Lisätietoja; tieto poistettu.

CLP:Aineosataulukko; tieto lisätty.

Kohta 2: Herkistävä aine (EY)-lauseke; tieto poistettu.

- Kohta 2.2: Varoitusmerkki (piktogrammi); tieto poistettu.
Kohta 2: Viittaus H-lausekkeisiin; tieto lisätty.
Kohta 2.2: CLP-luokitus; tieto lisätty.
Kohta 2.2: CLP-luokitus - ympäristövaaraa osoittvat lausekkeet; tieto lisätty.
Kohta 02: Etikettitiedot (CLP - MDD); tieto lisätty.
Kohta 2.2.: CLP-turvალausekkeet - Jätteiden käsittely; tieto lisätty.
Kohta 2.2.: CLP-turvალausekkeet - Ennaltaehkäisy; tieto lisätty.
Kohta 2.2.: CLP-turvალausekkeet - Pelastustoimenpiteet; tieto lisätty.
Kohta 2.2.: Varoitusmerkit; tieto lisätty.
Kohta 2.2.: Huomiosana; tieto lisätty.
Kohta 2: Varoitusetiketin aineosatiedot; tieto poistettu.
Kohta 2: Muut vaarat - lauseke; tieto muutettu.
Kohta 02: Lisätietoja; tieto poistettu.
R-lausekkeet - ei edellytetä; tieto poistettu.
Kohta 3: Koostumus ja tiedot aineosista; tieto muutettu.
Kohta 03: Lisäys H-lausekkeisiin; tieto lisätty.
Kohta 3: Kohta 16 sisältää R- ja H-lausekkeet aukikirjoitettuna. tieto poistettu.
Kohta 3: Viittaus kohdan 15 sisältämiin tietoihin - Nota; tieto poistettu.
Kohta 05: Palontorjuntatoimenpiteet - lisätietoja; tieto muutettu.
Kohta 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä - kohta 6.2; tieto muutettu.
Kohta 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä - kohta 6.1; tieto muutettu.
Kohta 7: Turvallinen varastointi; tieto muutettu.
Kohta 7: Lisätietoja-lauseke; tieto muutettu.
Kohta 7: Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet; tieto muutettu.
Kohta 8: Tekniset torjuntatoimenpiteet; tieto lisätty.
Kohta 08: Biologiset viiteraja-arvot; tieto lisätty.
Kohta 8: Silmien- tai kasvojensuojaus; tieto poistettu.
Kohta 08: mg/m³-arvo; tieto poistettu.
Kohta 08: Altistumisen raja-arvot-taulukko; tieto lisätty.
Kohta 08: Altistumisen raja-arvot-taulukko; tieto poistettu.
Kohta 08: HTP-arvot; tieto poistettu.
Kohta 8: Henkilönsuojaimet - Silmät; tieto muutettu.
Kohta 08: Henkilönsuojaimet - Hengitys; tieto poistettu.
Kohta 08: Henkilönsuojaimet - Iho/kädet; tieto muutettu.
Kohta 08: ppm-arvo; tieto poistettu.
Kohta 08: Hengityksensuojaus; tieto lisätty.
Kohta 08: STEL-arvot; tieto poistettu.
Kohta 08: TWA-arvot; tieto poistettu.
Kohta 09: Hajoamislämpötila; tieto muutettu.
Kohta 09: Itsesyttymislämpötila; tieto muutettu.
Kohta 09: Leimahduspiste; tieto muutettu.
Kohta 09: n-Oktanoli-vesi-jakaantumiskerroin; tieto muutettu.
Kohta 09: Hajukynnys; tieto muutettu.
Kohta 09: Haju, väri, olomuoto; tieto muutettu.
Kohta 09: Muut tiedot; tieto lisätty.
Kohta 09: Muut tiedot; tieto poistettu.
Kohta 09: Suhteellinen tiheys; tieto muutettu.
Kohta 09: Liukoisuus (muu kuin vesiliukoisuus); tieto muutettu.
Kohta 09: Höyryn tiheys - arvo; tieto muutettu.
Kohta 09: Höyrynpaine - arvo; tieto muutettu.
Kohta 10: Vaaralliset hajoamistuotteet palamisen aikana; tieto lisätty.
Kohta 10: Vältettävät materiaalit; tieto muutettu.
Kohta 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot- taulukko; tieto muutettu.
Kohta 11: Aspiraatiovaara-taulukko; tieto poistettu.
Kohta 11: Aspiraatiovaara - teksti; tieto lisätty.
Kohta 11: Syöpävaarallisuus; tieto lisätty.

Kohta 11: Syöpää aiheuttavat vaikutukset- taulukko; tieto muutettu.
Kohta 11: Luokitukseen liittyvät tiedot; tieto lisätty.
Kohta 11: Luokitukseen liittyvät tiedot; tieto poistettu.
Kohta 11: Kohdassa 3 ilmoitetut aineosat - ei ole myrkyllisyystaulukossa; tieto lisätty.
Kohta 11: Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset- taulukko; tieto muutettu.
Kohta 11: Terveysvaikutukset - Silmäkosketus; tieto muutettu.
Kohta 11: Terveysvaikutukset - Nieleminen; tieto muutettu.
Kohta 11: Terveysvaikutukset - Hengitys; tieto muutettu.
Kohta 11: Terveysvaikutukset - Ihokosketus; tieto muutettu.
Kohta 11: Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset- taulukko; tieto poistettu.
Kohta 11: Hengitysteiden herkistyminen- taulukko; tieto poistettu.
Kohta 11: Hengitysteiden herkistyminen; tieto lisätty.
Kohta 11: Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys- taulukko; tieto muutettu.
Kohta 11: Ihosyövyttävyys/ihoärsytys- taulukko; tieto muutettu.
Kohta 11: Ihon herkistyminen- taulukko; tieto muutettu.
Kohta 11: Kohde-elinvaikutukset, äkillinen altistuminen (taulukko); tieto lisätty.
Kohta 11: Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen- taulukko; tieto muutettu.
Kohta 11: Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen- taulukko; tieto poistettu.
Kohta 12: Välitön myrkyllisyys vesieliöille; tieto poistettu.
Kohta 12: Krooninen myrkyllisyys vesieliöille; tieto poistettu.
Kohta 12: Luokitus; tieto lisätty.
Kohta 12: Luokitus; tieto poistettu.
Kohta 12: Myrkyllisyys vesieliöille (aineosat); tieto muutettu.
Tulostuu: Ei tietoja saatavilla, jos terveystietotietoja ei ole saatavilla. tieto muutettu.
Kohta 12: PBT- ja vPvB-arviointi; tieto lisätty.
Kohta 12: PBT/vPvB- taulukko; tieto poistettu.
Kohta 12: Pysyvyys ja hajoavuus; tieto muutettu.
Kohta 12: Biokertyvyys; tieto muutettu.
Kohta 13: Jätteiden käsittelymenetelmät; tieto muutettu.
Kohta 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat - EY-jätenimike; tieto muutettu.
Kohta 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat; tieto muutettu.
Kohta 14: Kuljetustiedot - luokitus; tieto muutettu.
Kohta 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot; tieto lisätty.
Kohta 15: Aineluettelot; tieto muutettu.
Kohta 15: Varoitusmerkin tiedot tieto poistettu.
Kohta 16: Muut tiedot - R-lausekkeet; tieto poistettu.
Lisätietoja kohdissa 8 ja 13. tieto muutettu.
Kohta 16: H-lausekkeet; tieto muutettu.

Käyttöturvallisuustiedotteen tiedot perustuvat kokemuksemme ja ovat oikeita parhaan tietämyksemme mukaan julkaisupäivänään. Emme ole vastuussa mistään taloudellisesta vahingosta tai esine- tai henkilövahingosta, joka saattaa aiheutua sen käyttämisestä (ellei laissa toisin säädetä). Tiedot eivät välttämättä sovellu muuhun kuin käyttöturvallisuustiedotteessa tarkoitettuun tuotteen käyttöön tai tilanteisiin, joissa tuotetta käytetään yhdessä muiden materiaalien kanssa. Näistä syistä on tärkeää, että asiakas selvittää itse testaamalla, soveltuuko tuote aiottuun käyttötarkoitukseen.

Käyttöturvallisuustiedotteet ovat saatavilla osoitteessa www.3M.fi